

Κείμενο 1

Πώς οι στερεοτυπικές απεικονίσεις του ανδρισμού επηρεάζουν αρνητικά τα έφηβα αγόρια

Το άρθρο υπογράφει η editorial team του διαδικτυακού ιστότοπου www.enallaktiki.drasl.com και είναι ελαφρώς διασκευασμένο για τις ανάγκες της εξέτασης.

Σχεδόν όλοι είναι εξοικειωμένοι με τις δημοφιλείς απεικονίσεις των ανδρών ως επιθετικών, ατομικιστών, συναισθηματικά μουδιασμένων και σεξουαλικά ασύδοτων. Αυτές οι απεικονίσεις είναι ιδιαίτερα διαδεδομένες στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, όπου ταινίες, σειρές, μουσική και μέσα κοινωνικής δικτύωσης μπορούν να παρέχουν πρότυπα στα αγόρια για το πώς να συμπεριφέρονται και να εκφράζονται. Βλέπουν άνδρες να επιδεικνύουν επιθετική και βίαιη συμπεριφορά για την επίλυση προβλημάτων· βλέπουν άνδρες που μόλις και μετά βίας μπορούν να ελέγξουν τις σεξουαλικές τους επιθυμίες και σπάνια βλέπουν άνδρες που νιώθουν θλίψη ή ευάλωτοι.

Εν ολίγοις, τα έφηβα αγόρια βομβαρδίζονται με εικόνες των ανδρών ως «κατεστραμμένων και καταστροφικών» και τους επιβάλλονται «έννοιες του μισογυνισμού και της ομοφοβίας» με συνέπειες καθ' όλη τη διάρκεια της ανάπτυξής τους.

Καθώς τα αγόρια συμμορφώνονται όλο και περισσότερο με τα υπερ-αρρενωπά στερεότυπα, ή ακόμη και απλώς αισθάνονται μεγαλύτερη πίεση να το κάνουν, κινδυνεύουν περισσότερο από μια σειρά δυσκολιών:

– Δυσκολίες στην ψυχική υγεία όπως κατάθλιψη και άγχος. Η μετάδοση μιας εικόνας σκληρού άντρα μπορεί να εμποδίσει τα αγόρια να εκφράσουν συναισθήματα όπως η θλίψη, η οποία μπορεί να εκληφθεί ως αδυναμία. Αποτρέπει επίσης τα αγόρια από το να ζητήσουν βοήθεια, όταν νιώθουν κατάθλιψη, άγχος ή μοναξιά. Η στατιστική σύνδεση μεταξύ της υπερ-αρρενωπότητας και της κατάθλιψης είναι μία από τις πιο συνεπείς στην έρευνα για τα αγόρια και τον ανδρισμό.

– Διαπροσωπικές δυσκολίες. Η «μαγκιά» και το ατομικιστικό πρότυπο πολλών ανδρικών στερεοτύπων ενδέχεται να υπονομεύσει τις φιλίες των αγοριών, οι οποίες ευδοκιμούν στη συναισθηματική σύνδεση και την επικοινωνία. Η έρευνα έχει δείξει ότι στην αρχή της νεότητάς τους, τα αγόρια βλέπουν τις στενές φιλίες ως ένα ουσιαστικό μέρος της ζωής, αλλά καθώς μεγαλώνουν, οι φιλίες τους γίνονται πιο

απόμακρες και λιγότερο ικανοποιητικές. Η ύπαρξη στενών ανδρικών φίλων προκαλεί συχνά την αντίληψη των άλλων ότι κάτι θηλυπρεπές υπάρχει εκεί, οδηγώντας πολλά αγόρια να αποστασιοποιηθούν κάπως από τις στενότερες φιλίες τους.

– Ακαδημαϊκές δυσκολίες. Πολλά στερεότυπα για τους άνδρες υποδηλώνουν ότι το κύρος και τα επιτεύγματα πρέπει να είναι αβίαστα και φυσικά για έναν «πραγματικό» άνδρα. Αυτό μπορεί να μεταφραστεί στην τάξη, όπου μερικά αγόρια θεωρούν ότι το να εργάζονται σκληρά στο σχολείο δεν είναι ωραίο. Επιπλέον, όταν τα αγόρια δυσκολεύονται στα μαθήματά τους, είναι πολύ λιγότερο πιθανό να ζητήσουν βοήθεια από τους καθηγητές ή τους συμβούλους.

Κείμενο 2

[Δε μ' αφήνει ο πατέρας μου]

Το απόσπασμα είναι από το βιβλίο της Έλενα Φερράντε: «Η υπέροχη φίλη μου» (εκδόσεις Πατάκη).

Μια Κυριακή που πήγαινα στο πάρκο, όπου είχα ραντεβού με την Τζιλιόλα Σπανιουόλο, με πλεύρισαν τα αδέρφια Σολάρα με το Φιάτ τους. Ο Μαρτσέλλο, ο πιο μεγάλος ήταν στο τιμόνι, ο Μικέλε, ο πιο μικρός, καθόταν δίπλα του. Ήταν και οι δύο όμορφοι, με μαύρα γυαλιστερά μαλλιά κι ένα κατάλευκο χαμόγελο. Από τους δυο τους όμως μου άρεσε περισσότερο ο Μαρτσέλλο, έμοιαζε με τον Έκτορα έτσι όπως τον απεικόνιζε το σχολικό βιβλίο της Ιλιάδας. Με συνόδεψαν σε όλο τον δρόμο, εγώ στο πεζοδρόμιο κι εκείνοι πλάι μου, στο Φιάτ.

«Έχεις μπει ποτέ σε αμάξι;»

«Όχι».

«Μπες μέσα, θα σε πάμε βόλτα».

«Δε μ' αφήνει ο πατέρας μου».

«Δε θα του πούμε τίποτα. Πότε θα σου δοθεί ξανά η ευκαιρία να μπεις σ' ένα τέτοιο αμάξι;»

Ποτέ, σκέφτηκα. Παρ' όλα αυτά, τους είπα όχι και συνέχισα να το επαναλαμβάνω μέχρι το πάρκο, όταν ξαφνικά το αμάξι γκάζωσε και χάθηκε σαν αστραπή πίσω από τις οικοδομές. Είπα όχι γιατί εάν ο πατέρας μου μάθαινε ότι είχα μπει σ' αυτό το αμάξι, όσο καλός και τρυφερός κι αν ήταν, όσο κι αν μ' αγαπούσε, θα με σκότωνε αμέσως στο ξύλο, ενώ την ίδια στιγμή τα δυο μου αδέρφια, ο Πέππε και ο Τζάνι, αν και μικροί, θα ένιωθαν αναγκασμένοι, τώρα και στο μέλλον, να πετύχουν κάπου τους

αδερφούς Σολάρα, για να τους σκοτώσουν. Δεν υπήρχαν γραπτοί κανόνες, όλοι ήξεραν πώς έτσι ήταν και τέρμα. Και οι Σολάρα το ήξεραν...

Δε συνέβη όμως το ίδιο, λίγο καιρό μετά, με την Άντα, τη μεγάλη κόρη της Μελίνας, της τρελής χήρας. Ή Άντα ήταν δεκατεσσάρων χρονών. Την Κυριακή, κρυφά από τη μητέρα της, έβαζε κραγιόν και με τα ψηλόλιγνα πόδια της και το τουρλωτό της στήθος έδειχνε μεγάλη και όμορφη. Οι Σολάρα της είπαν χυδαία λόγια, ο Μικέλε έφτασε στο σημείο να την αρπάξει από το χέρι, να ανοίξει την πόρτα του αυτοκινήτου και να την τραβήξει μέσα. Τη γύρισαν πίσω, στο ίδιο σημείο, μία ώρα μετά. Η Άντα ήταν κάπως νευρική μα ταυτόχρονα γέλαγε κιόλας.

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Να αποδώσεις συνοπτικά σε μία παράγραφο των 50 -60 λέξεων τις δυσκολίες που πιθανότατα θα αντιμετωπίσει ένα αγόρι από την πίεση να προσαρμοστεί στα έμφυλα κοινωνικά στερεότυπα.

Μονάδες 10

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Να χωρίσεις το κείμενο σε δύο νοηματικές ενότητες (μονάδες 4) και να γράψεις για κάθε μία έναν πλαγιότιτλο (μονάδες 6)

Μονάδες 10

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

Να αντικαταστήσεις τις υπογραμμισμένες λέξεις/φράσεις του Κειμένου 1 με άλλες λέξεις ή φράσεις, προκειμένου η λειτουργία της γλώσσας από μεταφορική να γίνει κυριολεκτική, αλλά χωρίς να αλλάξει το νόημα στο γλωσσικό περιβάλλον που βρίσκονται.

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Ποια στερεότυπα για το ανδρικό και γυναικείο φύλο εντοπίζεις στο απόσπασμα (μονάδες 10); Να διατυπώσεις την προσωπική σου τοποθέτηση σχετικά με αυτά (μονάδες 5). Οργάνωσε την απάντησή σου σε 100-150 λέξεις.

Μονάδες 15